

SLOVENSKI NAROD.

Izaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld, 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld, 30 kr., za jeden mesec 1 gld, 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za ostanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se ostanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravníštvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravníštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi novoletnega praznika izide prihodnji list v sredo, dné 2. januarija 1895.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gld. 13.— | Četrt leta . . . gld. 3-80
Pol leta . . . „ 6-50 | Jeden mesec . . . „ 1-10
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . gld. 15.— | Četrt leta . . . gld. 4.—
Pol leta . . . „ 8.— | Jeden mesec . . . „ 1-40

Naročnje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziroma na dotično naročilo.

Upravníštvo „Slovenskega Naroda“.

Na starega leta dan.

Ni težko slovo, katero danes jemlje slovenski narod od starega leta. Bilo je zopet le jeden žalosten odlomek v njegovi tužni zgodovini. Le-ta ga je utesnila v skromne meje, ob katerih mu stojé mogočni sovražniki. Njihove napade na svojo narodnost je moral odbijati tudi v umirajočem letu. Namesto da bi mirno živel v svoji domovini in razvijal po namenih Stvarnikovih svoje duševne moči, moral se je le za svoje nago življenje boriti in braniti se tujih elementov, ki od zunaj in celo v njegovi sredi hočejo izpodjesti in otrovati pogoje njegovega narodnega, njegovega zdravega napredovanja. Čuvala ga ni, na pomoč mu ni prišla niti sama država, ki je vendar vezana in pozvana v svojem lastnem interesu, ohraniti ta svoj slovenski narod in skrbeti za njegovo boljšo bodočnost. Da, ta država mu ni dala niti samo ti-stega, kar mu je dati dolžna po svojih temeljnih zakonih. Tudi ona mu je celo nasprotovala po svoji

osrednji vladi, kakor še posebno po svojih deželnih vladah. In zgodilo se je celo letos, da mu je v Primorji nekaj enakopravnosti podelila, potem pa isto takoj zopet odtegnila. Koliko našemu narodu naj-potrebnejšega nedostaje, kar bi mu že davno pri-skrbeti morala država, to so pokazale resolucije shoda zaupnih mož. V njih se kruto razodeva, kolik revež je naš narod in kolika sredstva nam je doslej dala država, da bijemo boj na vse strani s svojimi narodnimi nasprotniki. Niti pri uradovanji po nižjih državnih uradih ne more priti slovenski naš jezik do večje veljave in niti ljudskih šol v materinem jeziku nimamo. Država je tudi konec tega leta velika dolžnica slovenskega naroda. Da smo se ohranili, to ni najmanj njena zasluga. A da smo imeli tako težak in mučen boj na vse strani, to je njena krivda.

Letošnja bilanca slovenskega naroda je mogla postati aktivna zopet le jedino po njegovi sam-o-tvornosti. Koliko si je pomogel, pomagal si je le sam. In mi menimo, da smemo govoriti o jednom pozitivnem uspehu. Ta je, da se je slovensko-narodna zavest okrepila tudi v starem letu, in nadalje, da se je pogum za politično in narodno borbo mej nami venderle povečal. Vesela znamenja tega smo videli vse leto sosebno na periferijah naše domovine. Na Koroškem je dokazoval slovenski živelj, da se hoče znebiti tujega jarma. Volitve v posameznih občinah, volitve v deželni in državni zbor so mu dale prilike, pojavljati se kot faktor, s katerim treba vladi in strankam čedalje bolj računati. Na shodih pa je sosebno letos nastopal, da se mu je videlo, kako čvrst in odporen duh ga prešinja kot jedno telo. Brez vpliva, kakeršen drugod prihaja od domače inteligence, je koroški preprosti narod skoraj z golo pomočjo duhovščine v tem letu hodil v borbo za svoje slovenstvo in se vračal domov ne le neupogben, ampak še bolj živav. In tako je bilo več ali manj tudi po drugih obmejnih pokrajinah. Neuspešna borba proti Rinaldinijevemu sistemu na Primorskem ni nikogar oplašila, da bi bil stopil iz vojskinih vrst. Napravila je marveč iz-urjene in pogumne narodne vojske, ki vedo, da so

močni in da je čakati le prave prilike za korak naprej. Napadi v Tržaškem mestnem zboru, gonja proti slovenskim istrskim napisom, upor zoper slovenske šole: vse to in drugo je napravilo le tršo in odporniško kožo, oživilo še bolj obrambnega duha v primorskih Slovencih. In to je vse, kar lahko kot znaten pridobitek poneseemo v novo leto, pridobitek, ki je več vred, kakor jedna ali druga „koncesija“.

Tudi na Kranjskem se je zvršil letos proces v narodu samem, koji daje poročstvo za boljšo narodno politiko v tej slovenski deželi. Stopila je pred kratkim v življenje „narodna stranka“. Združile so se tu sile v namen, da čisti narodni program trdó in izvršujejo proti onim domačinom, ki so ga popu-stili nasproti vladi in tujcem. Dolgo časa je trajalo potrpljenje rodoljubov, ki so s krvavečim srcem gledali, kako se goji od znane strani indiferentnost v narodnih rečeh. Menili so, da se to godi iz gole zaslepljenosti in pod hipnim utisom nekojih moder-nih idej, katerih gospodje še niso prebavali. Ali tek letošnjega leta nas je poučil, da nam je na Kranj-skem opraviti s trajno tendencijo, katera hoče vsak vpliv narodnega načela v bodoče preprečiti. Ima jo stranka, ki je našla sporazumljenje z nemško-kranjsko kliko in njej na ljubo ovira narodno delovanje, da bi zopet z njeno pomočjo dosegla nadvlado. Da se pa narodne težnje ne odstavijo raz dnevni red, da borba za nje postane uspešna tudi ob izdajstvu slovenskih rojakov najžalostnejše vrste, bil je skrajni čas, da so se zbrali zastopniki narodne politike ter sklenili, narodne može v deželi organizovati v „narodno stranko“. Zvršilo se je to na shodu zaupnih mož, koji že po svoji udeležbi in svojih sklepih ostane najlepši dogodek v slovenski politiki zadnjega leta, ne glede na organizacijo narodnega dela, koji je temelj položil.

Boj si imel, narod slovenski, v starem letu. A na bojišči stojiš danes nepremagan. Po izkušnjah starega leta stopiš v novo s krepkejšo narodno za-vestjo, z večjo moralno močjo! Ako samega sebe ne zapustiš, napoči tudi tebi dan zmage! Da se temu v novem letu zdatno približaš: to je naše naj-srčnejše novoletno voščilo!

LISTEK.

Slovo

štajerskih slovenskih učiteljev veleučnemu gospodu

dru. Konradu Jarcu,

c. kr. deželnemu šolskemu nadzorniku.

Dura ley! fuerte caso! horror terrible!
Calderon.

Težko je vzeti slovo od dragih prijateljev, znancev, S katerimi nežna mladost nas je družila krepko; Težje ostaviti krov, pod katerim nam tekla je zibka, Kjer so roditelji nam, kjer so nam bratje, sestré; Najtežje je pustiti kraj, ki nam je omilil, Kakor, ko pride pomlad, slavčev nas glas veseli. Tebi godi se takó, premli mi drug za mladosti, T-ženj enakih z menój strasten ljubitelj si bil. V boju si slave želeč za čas si slovo dal Mo-dricam, V tuji oddáljeni svet nesel valóv Te je beg. Tebe šum morsk h valóv in Tebe ni topov grom plašil, Srečno prišedši nazaj, uka si lotil se spet. Do dostojanstva dospel visokega dukej si brzo, Spretno zaostрил peró, širil omiko si ž njim.

Svoji dolžnosti udan ugodno si živel med svojci, Šolstvu prijatelj si bil, vedno pravico ljubeč, Toda le kratek si čas med svojci se srečnega čutil,

Hitro ljublenca Te nam vzel je nemili ukaz. Ni li to grozen udar? Oj kje si za Boga pravica? Je li dim tvoj obstoj? je li tvoj dom hladni grob? Srečen nam bodi povsod, kjerkoli boš širil pro-sveto,

Delaj marljivo odsléj, kakor si delal doslej. To je najlepše slovo, slovo Tvojih vnetih čestilcev, Kterih hvaležni spomin ná Te do groba bo cvel.
B. Fl.

Mrtveci I. 1894.

Koncem leta dela vsak posamičnik svojo bi-lancijo. Takisto tudi narodi. V političnem oziru za-dostili bomo tej nalogi na drugem mestu, pijeteta pa nam velevala spominjati se koncem leta tudi vseh tistih, ki so v minolem letu, gili v hladni grob, pogledati na grobove, v katerih počiva toliko vrlih rodoljubov, toliko plemenitih žen.

Meseca januarja so umrli: Jurij Kraigher, deželni poslanec in posestnik v Hrašah, inštavbeni pristav pri deželni vladi kranjski Anton Žužek; Ferdinand Černovšek, umirovljeni kr. hrvatski brzojavni upravitelj, v Krškem; nadobuden dijak

Makso Čadež; Justina Gradišnik v Vranskem; dr. Valentin Nemec, kanonik v Celovcu.

Meseca februarja: Meščan Jos. Bukovnik v Ljubljani; Julijan Gradišnik, trgovec in po-sestnik na Vranskem; Anton Jakše, učitelj v Ljubljani; Andrej Jekovec, učitelj in svoj čas slo-venski igralec, v Kamnigoric; Makso Kovšca, nadučitelj v Podnartu; J. U. Juvanec, učitelj v Planini; Martin Sattler, župnik in sotrudnik slo-venskih listov, v Majšpergu na Štajerskem.

Meseca marca: Makso Logar, c. kr. avskul-tant, v Škofji Loki; Ignacij Klemenčič, posestnik, v Kamnem potoku pri Trebnjem; Terezija Polec v Ljubljani; drd. Fran Kapus, odvetniški kandidat in posestnik v Ormožu; Marija Murnik, preza-sluzna rodoljubkinja v Ljubljani, in nje brat Jos. Horak, profesor v Temešvaru; Lavoslav Škubic, župan in posestnik v Črnomlju.

Meseca aprila: Jakob Mehora meščan in posestnik, v Novem mestu; Ferd. Strel, učitelj, v Veliki Dolini; Janez Hofbauer, posestnik v Sev-nici; Andrej Alijančič, kanonik, v Celovcu; Franc Rastohar v Ljubljani; Ivan Tomšič, učitelj in pisatelj, v Ljubljani; Ludovik Pour, graščak v Brinju; Marija Potočin, posestnica v Št. Petru pri Zdanem mostu; Anton Vrančič, učitelj v Za-grebu; drd. iur. Lavoslav Batič v Cesti pri Aj-dovščini.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 31. decembra.

Deželni zbori.

Tisti deželni zbori, ki so bili sklicani pred novim letom, so vsi votirali deželni proračunski provizorije in se potem zopet razšli. Pravo svoje delovanje začno šele po sv. treh kraljih. V soboto je v gališkem dež. zboru predlagal maloruski poslanec Romančuk, naj se pomeni sedanji volilni red in naj se uveljavi splošna volilna pravica. V dveh deželnih zborih — v češkem in gališkem — je torej gotovo, da se bo razpravljalo o volilni reformi.

Nova okrajna glavarstva.

Razni nemški listi javljajo, da namerava vlada izvršiti, kar je že večkrat obljubila: namreč pomnožiti število okrajnih glavarstev. Dotične priprave, pogajanja mej ministerstvom notranjih del in mej finančnim ministerstvom so se začela že za časa grofa Tassila. Vlada namerava ustanoviti deset ali dvanajst novih okrajnih glavarstev, največ v Gališki, nekatera tudi v alpskih deželah. Troški za to so preračunjeni na 200 000 gld. Nova okrajna glavarstva se ustanove še tekom leta 1895. in sicer v prvi polovici. Radovedni smo, ali se bo vlada ozirala tudi na kranjsko deželo. V državnem zboru je to vlada sicer obljubila, ali zanašati se na to ni.

Vojaška stvar.

Božični advancement jednoletnih prostovoljcev je obudil nekoliko senzacije. Druga leta je bilo navadno okoli 2000 prostovoljcem podeljen častniški portepé, letos pa jih je nad 1000, kateri niso postali častniki, dasi imajo za to popolno kvalifikacijo. Vojaška uprava je to v „Pester Lloyd“ nekoliko pojasnila. V tem listu razlaga, da je sedaj dovelj častnikov, da se bo odslej imenovalo samo toliko častnikov, kolikor bo praznih mest in da se je opustila navada, imenovati rezervnimi častniki vse v to kvalifikovane prostovoljce. To pojasnilo je v nekem oziru zadostno. Vlada ne more ustanoviti več častniških mest, kakor jih je določenih v proračunu. Zoper to torej, da ne imenuje vseh kvalifikovanih prostovoljcev rezervnimi častniki, ni kaj ugovarjati. Upoštevati pa je neki drugi moment. Svoj čas je vlada z nedostatkem častnikov utemeljevala svoj predlog, naj službujejo tiati prostovoljci, ki niso prebili častniške preskušnje, po dve leti. Danes, ko ima vojna uprava dovolj častnikov, ne velja več ta moment in je drugo leto službovanja prostovoljcev povsem neopravičeno in želeli bi bilo, da se ta anabronizem odpravi.

Ogerska kriza.

Se vedno se nič ne ve, kako se reši ministerska kriza na Ogerskem. Govori se mnogo o tem, da želi krona, naj bi se združila liberalna in narodna stranka, zatrjuje se tudi, da se sistem bistveno ne bo premenil, čuje se pa tudi nasprotno mnenje. Gotovega ne ve nihče nič povedati. Liberalna stranka upa, konservativna tudi. Liberalci so postali nekako nervozni, ko je hrvatski ban prišel predvčerajšnjim v Pešto in skoro zajedno z njim njegov najboljši prijatelj grof Bathlen. To je za razmere na Ogerskem gotovo jako karakteristično, da se madjarski liberalci uprav bojé, da bi grof Kbuen prevzel ministersko predsedstvo. Po novem letu se bo položaj pojasnil in takrat se pokaže tudi, kaka usoda je namenjena nemadjarskim narodnostim na Ogerskem.

Meseca maja: Frančiškan o. Florentin Hrovat, v Novem mestu; Janez Čuden, župan in posestnik, v Dragomeru; Miroslav Plesničar, učitelj, v Idriji; Andrej Jeglič, vodja dežel. računskega urada goriškega, v Gorici; Marija Perdan, v Ljubljani; Minka Žužek v Škofji Loki; Jožef Regali, mizar in bivši obč. svetnik v Ljubljani.

Meseca junija: Viktor Thomas, c. kr. stotnik v p. in poštar, v Radni; Fran Kosar, kanonik v Mariboru; I. Laginja, mati dežel. poslanca dr. Laginje v Pulji; Andrej Hočevnar, posestnik, v Gorenjem Berniku; Marija Hajek v Kamniku.

Meseca julija: Ivan Jerman, bivši trgovec, v Črnomlju; Marija Kosmač v Ljubljani; Marija Korbar, posestnica v Spodnji Hrušici; Frančiška Rus, posestnica v Šmartnu pri Litiji; Lovro Praprotnik, uradnik pri fin. ministerstvu, na Dunaju.

Meseca avgusta: Karol Trček, posestnik v Kozjem; Janez Zitterer, meščan v Ljubljani; Fr. Pribošič, posestnik v Vidmu; Lovro Rutar, župnik na Sv. Gori pri Gorici; Ivan Bric, sodni svetnik in okr. sodnik v Radovljici.

Meseca septembra: Josip vitez Zhishmann, vseučiliški profesor in dvorni svetnik, vzgojitelj pokojnega prestolonaslednika Rudolfa, na Dunaji; Ana Noll, mati znanih rodoljubov, v Ljubljani; Vinko Lapajne, trgovec, izborni humorističen pisatelj, v

Vnanje države.

Srbska radikalna stranka

je včeraj sklicala shod zaupnih mož, da te določijo, ali se naj stranka udeleži prihodnjih volitev v narodno skupščino ali ne. Nekateri se pač potegu jejo za absolutno pasivteto, večina pa se najbrž ne bo zanjo izrekla.

Bolgarsko sobranje

je v zadnji svoji seji odobrilo predlog glede amnestije. Vlada je morala v komisiji v toliko odnehati, da se Cankov in tudi Karavelov pomilostita.

Neapoljski kralj.

Bivši kralj neapoljski, Franc II., umrl je te dni na južnem Tirolekem. Malo številce njegovih pristašev v Neapolju je proglasilo „kraljem“ grofa Alfonsa Caserto, mlajšega brata umrlega kralja. Italijanska vlada ignorira ta prizadevanja bourbonev. Spomin na vladanje Franca II. je tako živ, da prenašajo Lah raje grozovitosti Crispijeve, kakor da bi si želeli nazaj kakega Bourbona.

Iz dežele korupcije.

Sedaj priznavajo tudi že neodvisni laški listi, da je Crispija pozicija močno omajana, ker se je tudi na dvoru rodila stranka, ki ga skuša izpodrinuti. Ta stranka kandidira na Crispijevo mesto admirala Brina. Opozicija nadaljuje boj proti Crispiju. Rudini je naspovedal novo pismo svojim volilcem, v katerem bo pobijal Crispija.

Lord Randalph Churchill

bivši minister angleški, osnovatelj angleške krščansko-socialne stranke, se je vrnil s svojega potovanja okoli sveta na Angleško — bolan na smrt. Mož je imel veliko prihodnost, bil je izreden državnik, talent prve vrste, kateri je bil sposoben, preobraziti do dela politične razmere na Angleškem. Gladstone ga je visoko čislal. Kot govornik se je prišteval najodličnejšim mej člani angleškega parlamenta. Upanja, da okreva, ni prav nič.

Dopisi.

Iz Idrije 29. decembra. [Izv. dop.] (Naša bralna društva. Kronika.) Primeroma je malokje ali nikjer toliko društev, kakor v mali Idriji. Danes naj napravimo bilanco samo nekaterih bralnih društev, kojih je pri nas celih — pet. Sedaj ob novem letu se vrše občni zbori, in prva je pričela „Narodna čitalnica“. Dne 15. t. m. je bil redni občni zbor, na katerem se je izvolil nov odbor, ki je v principu jednak prejšnjemu. Po poročilu tajnika je čitalnica v prošlem letu prav živahno delovala in izvrševala svoj namen, po poročilu blagajnika je pa tudi gmotno prav dobro izhajala. Tako smo razvideli, da med stare čitalnice, ki so začele navadno hirati, ne moremo naše prištevati — v prošlem letu. Tu smo pa tudi videli, da bi konservativna in narodna stranka izhajali prav dobro druga z drugo, ako bi prva svojemu verskemu čutu pridružila tudi narodni in — razsodnost.

Letos je zgubila čitalnica več članov. Nekaterih smo se že spominjali v Vašem listu; tu naj še omenimo le gosp. Jakoba Ingliča, ravnatelja rudniške šole, katerega nam je vzela neizprosna smrt po kratki, mučni bolezni. Pokojnik se ni mešal v javno življenje, a kot zasebnik je bil narodnega mišljenja. Bog daj njemu večni mir, a nam narodnega in sposobnega naslednika! — Ostavil nas je

Idriji; Fran Kogej, posestnik v Postojini; Josip Hodnik, posestnik v Ilirski Bistrici; Andrej Jekše, dekan in župnik, starosta goriških duhovnikov, v Kobaridu; Franja Perhavec v Senožetah.

Meseca oktobra: Marija Konšek v Trojani; Matija Kočevnar, posestnik, brat velezaslužnega dra Štefana Kočevarja, v Središču; Alojzij Weibl, trgovec v Metliki; Frančiška Zupančič v Mokronogu; Jernej Žebre v Ljubljani.

Meseca novembra: Žiga Bohinc, vrl duhovnik, podravnatelj semeniški, v Ljubljani; Marija Jeglič, v Podbrezjah; Fran Štefin, inženir, na Sedmograškem; Alojzij Dereani, trgovec v Gradci; Josipina Čadež v Ptui; Miroslav Tomec, akademični slikar in posestnik, v Št. Vidu nad Ljubljano; dr. Jožef Kapler, sodni zdravnik, v Ljubljani; Filip Tratnik, višji davčni nadzornik v Ljubljani; Franja Inglič v Idriji; Josipina Perušek v Ljubljani; Franc Lah v Ložu.

Meseca decembra: Anton Dekleva, posestnik, v Gradci; Janez Viktor Supan, trgovec, predsednik Mariborski čitalnici, v Mariboru; Marija Hribar v Kranjski Gori; Katarina Florian, posestnica v Kranju; Albin Omahen, kancelist, v Trzinu; Jožef Škofic, usnar v Ljubljani; Jakob Inglič, šolski vodja, v Idriji; Adalbert Candolini, okrajni sodnik v p., v Kostanjevici; dr. Ante Dukić, odvetnik, dežel. poslanec, v Voloski.

pa še drug zvest član, gosp. rud. pristav J. Bloudek, ker ga je vlada prestavila. On ni le vrl narodnjak, ampak tudi velik prijatelj delavcev. On je sam šel med delavce, sam se je pogovoril z njimi v našem materinem jeziku, katerega je govoril kot Slovenec, sam je razvidel in razsodil položaj delavcev ter prišel tako do prepričanja, da delavec ima veselje do dela še le tedaj, ko vidi, da ne dela brez uspeha, ko vidi, da mu ni obupati nad trdo skalo, katero ruši v zadubli zemlji, da bi skromno a pošteno preživel sebe in svojo družino. Zato mu pa vsakdo pri nas s hvaležnostjo kliče: „Srečno in do svidenja!“ — V nekem oziru jednaka izguba je za nas tudi gospod dr. F. Netušil, kateri je bil delavcem jako dober zdravnik. Njegov naslednik je že imenovan; želimo, da bi bil kot zdravnik in poznavalec slovenščine jednak gosp. dru. Netušilu. — Ker smo pa že pri osebnih spremembah, naj omenimo še, da nas kmalu ostavi tudi gozdni oskrbnik g. Strammer, ki je sicer Nemec, a vseskozi poštenjak in pravičen naši narodnosti, kakor malokdo. Zato mu vsakdo s spoštovanjem želi mnogo sreče tudi drugod. Novi odbor čitalnice je priredil na sv. Štefan običajno veselico, katera je bila dobro obiskana. Pel nam je moški, ženski in mešani zbor, gg. Serjun, Baloh in Bezek so pa nas zabavali z godbo. Posebno c. kr. organist J. Bezek nam je napravil s svojo neumornostjo mnogo zabave. Za čitalnico je sledila z občnim zborom „Casino“, ki je nemško društvo kljubu temu, da je v njej večina Slovanov. Kako je prišlo do teh razmer, smo Vam svoječasno že poročali. Sedaj je pa mnogo govorenja, da se te spremene, ker so izbacili vse češke časnike, dasi bi Čehi plačevali 100 gld. letnine več, nego stanejo ti časniki. Društvo stoji na prav trdnih nogah, za kar se ima zahvaliti posebno — Slovencem. Razun „Casina“ je tu tudi „Leseverein“, ki pa prav mirno vegetuje — s slovenskimi žulji. — Prešedši „Kato-liško delavsko društvo“, koje člani se shajajo samo vsako tretje leto — k prikimavanju, opišimo naj na kratko še delovanje vrlega „Delavskega bralnega društva“, katero je imelo občni zbor na sv. Štefan. Iz poročila tajnikov je razvidno, da je društvo prav marljivo delovalo; sosebno desetletnica je bila jako sijajna v vsakem oziru. Po poročilu blagajnika je imelo društvo nad 1000 gld. dohodkov in še precejšen proficit kljubu velikim stroškom ob 10letnici. Novoizvoljeni odbor je v bistvu jednak doslejšnjemu, le žal, da dosedanji predsednik g. Fr. Vončina, ki je celih deset let spretno vodil društvo, ni mogel več prevzeti tega bremena. Na njegovo mesto je izvoljen soglasno g. Jos. Oblak, ki bo vodil društvo gotovo po dosedanjih načelih. Po pravilih določuje občni zbor, na katere časnike se društvo naroči. Sprejelo je torej „en bloc“ vse dosedanje časnike, samo pri „Slovenci“ se je unela huda debata, češ, da društvo ne sme podpirati židovsko-koalicijskih nemčurskih glasil. Vender je ostalo pri starem, ker je bila večina za to, da se sliši obe plati zvona in ne vrača klerikalcem v tem oziru z jednako mero. Novo pri časopisih je še to, da je zbor pooblastil odbor, da sme po potrebi naročiti zraven sedmih še osmi iztis „Slov. Naroda“, ker se je oglasilo do 100 podnaročnikov, in da naj podpira z vso močjo nov krščansko-naroden delavski list, ko prične izhajati. Najvažnejši ukrep društva je pa, da prične društvo prirejati zabavno-poučne večere s petjem, tamburanjem, predavanjem, govorniki vajami itd. Glaven značaj teh večerov bo poučen, ker delavec potrebuje v sedanjih dobi pouka bolj nego katerikoli drugi stan. Prvi tak večer bo na Silvestrovo. Tudi „Delavsko bralno društvo“ je zgubilo vsled smrti več članov. Ukrenilo je, da plača odslej mesto zunanega lišpa za vsakega umrlega uda jedno sv. mašo. Tudi v drugem oziru bi si bili želeli, da bi prisostvovali temu zboru ljudje, ki očitajo temu društvu nedostatek, vsled katerega jim je bilo treba „kato-liške“ delavske družbe.

Z Dravskega polja, 29. decembra. [Izv. dop.] („Slovenski Gospodar“ in učitelji.) Zadnji moj dopis, katerega sem Vam poslal šele potem, ko so ga odobrili tudi duhovski narodnjaki, imel je namen, kakor se je izrecno povdarjalo, za-
brani pogubonosni razpor moj učitelji in duhovniki, oziroma da bi „Slovenski Gospodar“ ne vzprejemal dopisov, ki so četno naperjeni zoper učiteljstvo sp.

Dalje v prilogi.

Štajerja. Nikakor se v omenjenem dopisu niso hotele kratiti zasluge „Sl. Gospodarja“, — kajti omenjajo se istotam z laskavimi besedami. A vendar ima gospod Bošt. Ferk toliko poguma, da v včerajšnji številki (293) Vašega cenjenega lista, sklicevaje se na „Nr. 6 R. G. B. für 1863“ (1), popravlja blagohotno, jedino v rodoljubnem namenu pisane vrstice. Da je „Slovenski Gospodar“ v „najnovejšem času“ objavil res nekatere slovenskim učiteljem in slovenski šoli sovražne članke, uveri se lahko vsakdo, če prebere številke zadnjih dveh mesecev. Očitno pa opozarjam na dopis: „Od nekod v Liskem okraju“ v 46. številki tošnjega „Gospodarja“ in na onega v 50. št.: „Iz Rač“. V prvem dopisu se bere: „Kdor pazno opazuje, mora priznati, da uspehi nove šole niso v nobeni primeri z žrtvami, ki jih prinaša prebivalstvo zanjo. Posebno pa v pravnem oziru nova šola ne rodi najboljših sadov.“ In dalje toži dopisnik: „To kar uči učitelj, se večkrat le premalo strinja s tem, kar uči veroučitelj“. V tem pa še ni dovolj bujskanja, ampak bere se še dalje: „... (otroci) ne poznajo in ne znajo nobenega krščanskega pozdrava, ne zmenijo se za gospoda, ne kmeta ne berača, srečaje ga Letajo in kričijo, kakor bi iz norišnice prišli, pa ne iz šole! Še to, kar stariši doma otrokom v srce vtisnejo, v šoli nekateri učitelj zaduši. Nekaj posebnega se pa že do go opazuje; če se učitelj naveliča podučevati, dobi si odpust... i. t. d. V drugem dopisu se istotako kaže zagrizeno sovrašstvo do šole v naslednjih stavkih: „Šolarji ne gredo k šolski sv. maši, učitelji jih ne vodijo k skušnjam iz krščanskega nauka in tako rastejo katoliških starišev otroci, kakor ljuba živinica na ogerski pusti“. Da ti navedeni stavki niso „lokalnega pomena“, je očitno, ker se govori o šolstvu in učiteljih sploh, in le prerado se prime tako ščuvanje nevednega kmeta, ki vidi potem v ljudskem učitelju namestu dobrotnika svojih otrok, največjega sovraga njihovega. S tem pa se nezuano ovira narodno delovanje učiteljevo, ker mu ljudstvo ne zaupa. — Slavno uredništvo „Sl. Gospodarja“ gotovo samo priznava, da tudi opazke „lokalnega pomena“, kakor je ona o nadučitelju v Račah, kjer se pravi: Na komando bivšega požarnega hauptmana, nadučitelja, je morala tropa malih kristjanov — račkih šolarjev — pred cerkvijo napraviti: „Obrni se“, in namestu k sv. maši, pelje jih „hauptman“ domov... Gospod P., ali so zato naši krvavi žulji tako visoko nazidani? — da tudi taka pisava, v kateri se ljudska šola porogljivo imenuje „univerzitet“, nikakor ni primerna in dostojna, kadar se govori o narodni šoli in narodnem učitelju. To je menda čutil tudi dopisnik „z Podove pri Račah“, na katerega dopis se sklicuje g. Bošt. Ferk; ta dopis gotovo ni imel drugega namena, nego ublažiti neosnovanost onega iz Rač. Tudi radi prvega članka se je „Gospodarjevo“ uredništvo moralo opravičevati, vsaj v svojem „lističu ured.“ v 50. št., kar je gotovo dokaz, da se je javno mnenje razdražilo. Radovoljno pa priznavamo soglasje s člankom v št. 48 z dne 29. novembra, v katerem se povdarja jedinstvo štajerskih rodoljubov, — pripomnimo samo to, da je ondi podpisan čast. gosp. posl. Gregorec, naša dika, ki bi nikdar ne podpisal onih dopisov, ob katerih se spodtkamo in za katere je odgovoren — gospod Bošt. Ferk. „Slovenski gospodar“ pa naj nam nikar ne zameri, da se tako bojimo bratskega spora, katerega ohranitev je bil jedini smoter dopisu: „Z Dravskega polja“.

Hrvatska pisma.

Zagreb, 28. decembra.

Včerajšnji uradni list javlja, da je ban, grof Khuen-Hedervary, odpotoval v Hedervar. Da je odpotoval, to je resnica, a ne v Hedervar, ampak v Pešto, kjer ga bo vzprejel kralj, da se z njim posvetuje o položaju. Ali je bil povabljen, ker se kot ban Hrvatske in prvi zastavonoša ni mogel prezreti, ali ker so z njim v zvezi kake kombinacije, o tem je sedaj težko kaj reči. On misli, da se mu naroči sestava nove vlade, a uverjen je, da bi ga liberalna stranka ne vzprejela z nezaupnostjo, kakor pred nekaterimi meseci.

Kakor je bilo pričakovati, je naša saborska večina po dolgi, živahni in dosti zanimivi debati vzprejela proračunski načrt za podlogo specialni razpravi. Specialna razprava se bo nadaljevala začeti z dnem 10. januarja, mej tem pa bo vlada nadaljevala pobiranje davkov. Ali je to v redu, ako se pomisli, da je sabor v to ni pooblastil. Ako bi

opozicija hotela, raztegnila bi lahko specialno razpravo na dlje kakor mesec dni, in nastalo bi abnormalno stanje, da bi vlada štiri ali pet tednov delovala, ne da bi imela indemnitetu. Ta okolnost opravičuje najbolje predlog, kateri je bil sprožil posl. Jakčin, naj vlada zahteva indemnitetu Res, da gre za formo, ali pri takih vprašanjih, kjer gre za ustavo in parlamentarizem, je forma šestokrat identična s stvarjo.

Dosegli smo svoj brvatski „salon“. Ideja je Bukovčeva, kateremu je oddelni predstojnik dr. Kršnjavi šel na roko. „Salon“ se nahaja na dvorišču arheološkega muzeja, a priredilo ga je „društvo za umetnost in umetni obrt“. Razvrstitev je delo Bukovca. On je rodod Dubrovčan, pa se je kot portretist odlikoval v samem Parizu in si pridobil dobro ime. Tudi v našem salonu je razstavil nekaj portretov, a pokazal se nam je tudi v drugi stroki kot velik talent. Njegovi dve sliki „Gunduličavo zamišljanje Osmana“ in „Predstava Gunduličeve Dubravke“ sta v vsakem oziru znameniti. Gunduličovo lice se razlikuje od podob, katere se razširjajo po naši domovini: ta od Bukovca slikana podoba je boljša. Na tej podobi je Gundulič pesnik. Okolu njega so naslikani razni prizori iz „Osmana“, kakor se porajajo v njegovi fantaziji. To silno težko grupiranje se je popolnoma posrečilo, a še boljše je grupiranje na drugi sliki, na kateri se nam pred očuje, kako prisostvuje ves svet Dubrovniških književnikov in učakov predstavi Gunduličeve „Dubravke“. V tem grupiranju je vsak tip ohranil svoj značaj. Mimo Bukovca je v prvi vrsti omeniti kiparja Rendića, ki je razstavil doprsni kip Sundečića in bronirani posnetek jednega svojih reliefov na Gunduličevem spomeniku. V „salonu“ vidimo tudi slike našega Mašića, pa Frangeša, Tišova, Čikoša, Ivekovića, Crnčića, Hochettingerja, Femena, Auerja, Sitzerja, Aleksandra, Bauerja in drugih: torej starejših in znanih naših umetnikov, pa tudi mlajših, ki se še razvijajo in začetnikov, ki se pojavljajo. Ideja je bila krasna in ta prvi poskus je lepo uspel.

Dne 6. januarja bomo imeli tu Slavjanskega s svojo pevsko družbo. Gospa Strozzi je za mesec april zopet povabljen na gostovanje v Pragu in sicer se želi, naj nastopi v Scribeovi igri „Pripovedi kraljice navarske“.

Srečno novo leto!

Iz občinskega sveta Ljubljanskega.

V Ljubljani, 30. decembra.

Občinski svet Ljubljanski imel je sinoči javno sejo, kateri je predsedoval župan Grasselli. O prvi točki dnevnega reda, prošnji vodstva dekliške trirazrednice v tukajšnjem Lichtenthurnovem zavodu za prispevek k gradnji novega šolskega poslopja, poročal je obč. svet. Petričič. Sedanji šolski prostori v omenjenem zavodu nikakor ne zadoščajo več potrebam, vsled tega gradil bode zavod novo šolsko poslopje, kar je tem bolj potrebno, ker ta šola šteje sedaj v osmih oddelkih čez 200 učenk. Troški za novo poslopje proračunjeni so na 30.000 gl., katerega zneska pa zavod sam ne zmore. Okrajni šolski nadzornik se je izjavil o učnih uspehih v tej šoli prav povoljno, vsled tega nasvetujeta šolski in finančni odsek, naj bi mestna občina k gradnji projektovanega šolskega poslopja dovolila prispevek 500 gl., kateremu nasvetu je občinski svet brez ugovora pritrdil.

V imenu odseka za olepšavo mesta poročal je obč. svet. Valentinčič o uredbi sveta okoli „Narodnega doma“. Kakor znano, bode monumentalna zgradba „Narodni dom“ skoraj dogotovljena in treba je torej misliti na to, da se tudi ostali nezazidani svet okoli „Narodnega doma“ primerno olepša. V prvi vrsti je skrbeti za parcelo, ležečo nasproti „Narodnemu domu“ mej novo Tržaško cesto in železničnim tirom ter mej Latermanovim drevoredom in Kolizejsko cesto, glede katere se je že svoječasno sklenilo, da se ne zazida. Za ozaljšanje te parcele izdelal je mestni vrtnar načrt, po katerem bi se napravil tam lep ukusen park zasajen z drevesci in grmičjem. V tem parku, v kateri bi vodili trije poti, je po tem načrtu določen prostor za otroško igrališče, prostor za kak spomenik ali vodomet, nadalje za vremensko piramido ali lepo lipo, prostor za stranišče, ki je v tem kraju zelo potrebno, in slednjič prostor za rundel. Ob potih v parku postavile se bodo primerne klopi. Vse to dajalo bi temu kraju slikovito lice. Troški za napravo parka proračunjeni so na okrog 1300 gl. Razven tega pa je treba še druge prostore v tem kraju urediti. Ravno kar podirajo se polomljeni in posušeni kostanji od pričetka Latermanovega drevoreda pa do nove Tržaške ceste; tudi ta prostor ne sme gol ostati in odsek za olepšavo mesta priporoča, da se tukaj nasadi nov drevored in sicer z drevjem, ki bi ne vzrastlo tako visoko kakor kostanj; za-to bili bi bresti najbolj primerni. Odsek nadalje priporoča, naj bi ta del ceste bil rezerviran izključno le za

šetališče; samo ob strani, ob zidu vojaškega skladišča, naj bi se naredila vzna cesta za fijakarje. Obstoječi drevored od Tržaške ceste do železniškega tira pa naj bi ostal. Nova Tržaška cesta naj se obsadi z drevodom in sicer z drevjem, ki bi ne zakrivalo poslopij, v katero svrhu bi bili bresti najbolj pripravi. Tak drevored naj bi se zasadil ob celi Tržaški cesti to je od g. Korsike vrta pa do Marije Terezije ceste. Le na onem delu ceste, kjer bo stalo poslopje deželne vlade, zasadil naj bi se drevored še le potem, ko bo zgradba izgotovljena. Nadalje priporoča odsek za olepšavo mesta, naj se oni pot, ki vodi od Tirolskega gradu proti potu na Rožnik, za 1 m razširi, ker v resnici tako ozek, da se srečajoči šetalc le težko drug drugemu ugibljejo. Tudi naj bi se oživil in uredil studenček, ki je bil poleg Tivolskega bazarja. Iz tega izvirala je jako zdrava voda in bi bilo tudi z estetičnih ozirov želeto, da se omenjeni studenček zopet uravna. Isto tako je podoba na vodnjaku poleg Tivolskega gradu zelo potrebna poprave. Konečno priporoča odsek za olepšavo mesta, naj bi se oni del sveta, ki leži mej cesto in železniškim tirom za kolizejem, in ki je sedaj prazen in zapuščen, s travo zasejal. Za vsa ta dela potrebovalo bi se okolo 3000 gl. Poročevalec stavi slednjič v imenu odseka sledeče predloge: 1.) Park pred „Narodnim domom“ napravi se po predloženem načrtu. 2.) Tržaška cesta in posekani drevored zasadi se z bresti. 3.) Pot pri Tivolskem gradu se za 1 m razširi, studenec in podoba nad Tivolskim vodnjakom se popravi ter svet mej Tržaško cesto in železniškim tirom za kolizejem se s travo zaseje. 4.) Za izvršitev teh del dovoli se kredit 3000 gl., ki naj se postavi v proračun za prihodnje leto. — Po kratki debati, katere so se udeležili župan Grasselli, obč. svet. Hribar in poročevalec Valentinčič, bili so 1., 3. in 4. predlog brez spremembe vzprejeti, 2. predlog pa odklonjen z motivacijo, da ima stavbinski urad poprej izdelati potrebni načrt; še le potem bode občinski svet definitivno sklepal o ureditvi ceste pri „Narodnem domu“.

Obč. svet. Hraskey poročal je o Zeschkovih dedičev prošnji za spremembo razdelitvenega načrta glede njihovih zemljišč poleg stare deželne bolnice. Po razdelitvenem načrtu, kateri je občinski svet že odobrila, odpade 900 m² za projektovane ceste, 39.000 m² pa na stavbišča; za ceste potrebnih 900 m² moralo bi se brezplačno odstopiti mestni občini. To pa se zdi Zeschkovim dedičem prevelika žrtev in vsled tega zahtevajo, naj bi jim mestna občina za javne ceste potrebni svet plačala vsaj po 3 gl. kvadratni meter; ostali svet pa naj bi se namesto na 26 razdelil na 40 stavbinskih parcel, ki bodo po 26 m dolge in po 24 m široke. Po nasvetu poročevalca odobrila je občinski svet novi razdelitveni načrt (40 stavbinskih parcel), ob enem pa sklenil, da se z ozirom na to, da bodo dvorišča le majhna in zgradbe torej ne dosti zračne, morajo hiše na razpotjih za 6 m otopiti; zahtevajo, naj bi mestna občina za ceste potrebni svet plačala vsaj po 3 gl. kvadratni meter, pa je občinski svet glede na principijelno vprašanje kakor tudi glede na to, da bode mestna občina za napravo cest potrošila vsaj 30.000 gl., jednoglasno odklonila. — Nadaljnje poročilo stavbinskega odseka o g. Dečmana prošnji za gradnjo in otvoritev dveh cest na njegovem parcelovanem posestvu na Poljanah odstavilo se je z dnevnega reda, ker zadeva še ni povsem godna.

Obč. svet. dr. Tavčar poročal je o peticijah zaradi domovinskega zakona. Deželna stolna mesta Solnograd, Inomost in Linc nameravajo vložiti na državni zbor peticije, naj ne vzprejme od vlade predloženega načrta novega domovinskega zakona, po katerem naj bi vsakdo zadobil domovinsko pravico v oni občini, kjer je pet let stanoval in davek plačeval, ali pa kjer je deset let stanoval, če tudi ni plačeval nikakega davka. Nameravana sprememba domovinskega zakona bila bi za velika mesta silno kvarljiva, ker bi se v mestih vsled tega število revežev zelo pomnožilo. Poročevalec torej predlaga, naj se tudi Ljubljanska mestna občina pridruži peticijam gori omenjenih mest. Po nekaterih opazkah obč. svet. Ravniharja in Velkovrha vzprejel je občinski svet predlog poročevalca.

Poročilo o računih mestnih ljudsko-šolskih vodstev glede porabe dotacij odstavilo se je z dnevnega reda. Pred zaključkom javne seje povzel je župan Grasselli besedo omenivši, da je občinski svet ta dan zadnjikrat zbran v tekočem letu. To leto bilo je za občino jako pomenljivo: sklenila se je otvoritev slovenske višje dekliške šole v Ljubljani ter električna razsvetljava mesta. Govornik izraža željo, naj se ta sklepa v novem letu srečno izvedeta in naj bi bila mestna občina v prihodnjem letu obvarovana nadlog in nesreč. Zeleč tudi občinskim svetnikom srečno novo leto, končal je gosp. župan s pozdravom: Bog pomozi!

Podžupan dr. vitez Bleiweis Trsteniški zahvalivši se v imenu mestnega zbora za voščilo, izjavlja, da bode mestni zastop vselej z vso energijo deloval za korist in napredek mestne občine, pričakujoč, da ga bode tudi uradniško osobje v njegovih težnjah krepko podpiralo. Govornik želi srečno novo leto gospodu županu in vsemu magistratnemu oboju. — Potem zaključil je župan ob 8. uri javno sejo.

Dr. Ante Dukić †.

Prerano je umrl ta odlični istrski Hrvat. Včeraj so ga nesli k večnemu počitku na Volovskem. Niti 40 let ni štel. Porodil se je v starem liburnijskem Kastav-gradu dne 10. februarja 1855. l. Tam je iz prva obiskoval šolo, na Reki pa je dovršil hrvatsko gimnazijo. Posvetil se je filozofiji na vsenčilišču na Dunaji. pozneje pa se je odločil za pravnštvo. Kot doktor prava stopil je v državno službo k finančni prokuraturi v Trstu.

Ali mladi rodoljub je uvidel, da je potreben narodu kot neodvisen mož. Izvolil si je odvetniški stan ter se naselil v srcu Istre. V Pazinu se je probujala narodna zavest vedno bolj. Tja je šel, dasi že takrat ne trdnega zdravja. Tam so potrebovali vodnika. Dra. Dukića so izvolili za župana, pozneje tudi v deželni zbor, kjer je bil imenovan — prvokrat Hrvat — podpredsednikom.

Da se je dr. Dukić žrtvoval, to vé vsak, ki pozna istrske razmere. Lahonska surova predrznost in nesramna brezobzirnost cveli sta posebno v Pazinu. Tam so menili, kakor mislijo Italijani sploh, da sme najzadnji lahonski pouličnjak zasramovati Hrvata. To so bile muke za bolehnega in vsled tega tudi bolj občutljivega dra. Dukića. A bil je duševno krepak in ukrotil je polagoma tudi take izrodke človeštva. Pa kako dolgo je to trajalo? Dokler je hotela vlada!

Znana „velika“ pridobitev slovenskih državnih poslancev je bila silen udarec Istri, Pazinu in posebno dru. Dukiću! Okr. glavar Schwarz je bil premeščen iz Novega Mesta v Pazin, kjer je bil rojen, kjer je imel svoje sorodnike Italijane, kjer je imel svoje somišljenike, vse smrtne sovražnike Hrvatov sploh in dra. Dukića posebej! V Pazinu se je pričela najpodlejša gonja, kakeršna bi ranila i krepkega junaka. Slabotni poštenjak dr. Dukić je imel težke dneve . . .

Ob enem moral je pretrpeti tudi v Poreču skrajno preziranje kot podpredsednik deželnemu zboru. Kot tak je v prvi seji sedanjega zasedanja pozdravil zbor s hrvatskim nagovorom. Kaka predrznost! S predsedniškega mesta „italijanske aule“ hrvatska beseda! Nikdar več ni prišel do besede kot podpredsednik, nikdar sploh mu ni bilo dovoljeno niti doznati za namere predsedništva, kamo li sodelovati! In vlada? Vlada je vlada!

Dogodki v Pazinu in Poreču, posebno glede na vedenje vlade in njenih organov, prisilili so ga, da je demisijsional kot podpredsednik deželnega zbora leta 1893. Ali s tem je spravil v veliko zadrego ono isto vlado, katera ne njemu, ne Hrvatom i Slovencem sploh nikdar prizanašala ni. Dobil je odgovor, da se on sploh odpovedati ne more, ker je imenovan, ako ne odloži tudi mandata. Dr. Dukić ni pritrdil temu „dobromislečemu“ miglaju, nego predložil je Nj. Veličanstvu spomenico, v kateri se je dotaknil tudi uzrokov, ki ga silijo na odpoved.

A stvar še zdaj ni rešena. Namestnik je bil pri dru. Štangerju na Volovskem, naj bi on sprejel podpredsedništvo. Uspeha ni imel ta dolgi razgovor. Bil je okrajni glavar Volovski pri dru. Dukiću, ki je na smrt bolan nekaj mesecev bival tam. Nagovarjal ga je, naj bi umaknil spomenico, predloženo cesarju. Zaman. Dr. Dukić je izjavil odločno, da se ne smatra več podpredsednikom od dneva, ko je demisijsional. In umrl je, ne da bi se bila stvar rešila, kakor je želela vlada. Deželni zbor še vedno nima podpredsednika. —

Dr. Dukić je bil elegantne postave in vedenja. S tem svojim svojstvom moral bi bil na vse strani uplivati — pri zdravih razmerah. A prepričan se je, kakor do zdaj še vsak, da v Istri ne veljajo in ne morejo veljati one forme uljudnosti, katere so mej izobraženimi ljudmi same po sebi razumljive Klin s klinom

V tem prepričanju je umrl tudi dr. Dukić kot odločen branitelj svojega naroda.

Lahka mu bodi hrvatska zemljica!

Domače stvari.

— (Osobne vesti.) Inšpektor južne železnice g. Konrad Watzulik je dobil naslov cesarskega svetnika.

— (Vest o dr. Dukićevi smrti) prišla je v Ljubljano šele včeraj opoldne in vsled tega — žal, — ni mogel nihče iz Ljubljane izkazati nepozabnemu pokojniku zadnjo čast.

— (Repertoar slovenskega gledališča.) Jutri, novega leta dan, se bode predstavljala priljubljena burka s petjem „Čevljar-baron“, katera je še vselej privabila mnogo občinstva. Nastopne predstave v mesecu januarju bodo: v petek dné 4. (opera „Marta“), nedeljo 6. („Pogumne Gorenjke“), torek 8. (opera „Poljub“), četrtek 10. (drama), soboto 12. (drama), torek 15. (opera), petek 18. (opera), nedeljo 20. (benefica g. režiserja Aniča, „Zapravljivec“), torek 22. (opera), četrtek 24. (drama), soboto 26. in torek 29. januarja.

— (Slovensko gledališče.) Druga predstava „Marta“ se je vršila v proslavo otvorjenja slavnega deželnega zbora v svečano razsvetljenem gledališču. Počastili so jo s svojo navzočnostjo gosp. dež. predsednik baron Hein, g. dež. glavar Detela in nekaj g. dež. poslancev. Ta operni večer je sijajno dokazal, da slovensko gledališče v obilni meri zasluži podporo, ki mu jo naklanja sl. dež. zbor. Orkestralni in pevski del sta se vršila brez najmanjše hibe. Sosebno popolno in čisto so se zopet pela mnoga za to opero karakteristična piano-mesta, kar je pravi kriterij za pevsko umetniško sposobnost. Po nekaterih mestih bi bilo le še — sicer izvrstnemu orkestru — priporočati nekoliko več lahnosti. Gospici Towarnicki se je to pot tremoliranje prav malo poznalo; vsi epizodisti so bili sigurni; motilo nas je jedino zopet nepotrebno in neubrano klenkanje steklene ure (na odru) mej uvodom h krasnemu notturu. Naj se to v bodoče opusti. Gledališče je bilo dobro obiskano.

K.

— (Časnikarstvo.) Leto doj je izhajalo v dalnjem Dunaji glasilce naš h koaliranih baronov „Sülosterreichische Post“. Bral ni tega lista nihče. V njem se je zrcalila vsa duševna revščina neke klike. Lahko se reče, da tako slabega lista ni v Avstriji, kakor je bila ta „Sülosterr. Post“. List naznanja svojo smrt in javlja, da mu bo naslednik novi „Laibacher Tagblatt“, ne vé pa povedati, kdaj bo tel ta novi list izhajati. — Znani slovensko vzajemnost goječi in slovenske interese zastopajoči Dunajski list „Parlamentär“ postane z novim letom dnevnik. Prva številka novega dnevnika izide v sredo.

— (Že zopet jeden!) V soboto vršila se je pred c. kr. okrajnim sodiščem v Metliki kazenska razprava zoper tamošnjega kaplana g. Ign. Nadraha zaradi prestopka zoper varnost časti. Tožil ga je g. A. Prosenik, posestnik in imejitelj zlatega križa za zasluge v Metliki, ker je g. kaplan očital cerkovniku, svaku zasebnega obtožitelja, da naj ga sram bodi take familije. Na ta način je namreč obdolženec hotel dati duška svoji jezici nad g. Prosenikom, ker ga je le-ta na nekem političnem shodu opozoril na to, da je še premlad in premalo časa v Metliki, da bi imel dejati Metličanom političnih lekcij. Obdolženec se je zagovarjal takisto, da on frazo „sram vas bodi“ kaj rad rabi „v šali“ in da ni imel namena žaliti zasebnega obtožitelja in v to svrhu je celo zatožil „Slovenca“, v katerem se je gospoda Prosenika prav zaradi tega omestnega posvarila kaplana jako nedostojno napadalo. — Sodišče pa temu „pogumnemu“ zagovoru obdolženega kaplana ni dalo vere ter ga je obsodilo na 25 gl. denarne globe eventualno 5 dni zapora in na povračilo troškov. Zoper to sodbo sta obe stranki prijavili vzklic in sicer obsojeni kaplan zaradi izreka o krivdi, zasebni obtožitelj pa zaradi preizke kazni. Obtožitelja zastopal je g. dr. Triller, obtoženega kaplana pa je zagovarjal g. dr. Šušteršič. — Le tako naprej usque ad finem!

— (Novo poštno poslopje v Ljubljani.) Trgovinsko ministertvo izročilo je zgradbo novega poštnega poslopja v Ljubljani znani domači tvrdki Knez & Supančič.

— (Občno delavsko izobraževalno, pravovarstveno in podporno društvo v Ljubljani) priredi v 1. dan januarja 1895. leta v steklenem salonu kazinske restavracije s sodelovanjem vojaške godbe II. ustanovno

slavnost, na katero se vabijo vsi delavci in njih prijatelji. Blagajna se odpre ob 7. uri. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina: Prej kupljene vstopnice 30 kr., pri blagajnici 40 kr. Člani, ki se izkažejo z društveno knjižico pri blagajnici, so prosti. Predkupne vstopnice dobivajo se iz blagohotnosti v glavni trafiki in v trafiki prejšnje čitalnice do 7. ure zvečer.

— (Najden otrok.) V tukajšnji c. kr. glavni tobačni tovarni našli so danes dopoldne novorojenega otroka, katerega je neusmiljena mati hotela odstraniti. Na stranišči zaslišal je namreč neki delavec otroški jok iz grebenične jame; ko se je jama odkrila, našli so novorojenega še živega otroka, ki pa je čez pol ure umrl. Do sedaj se ni še posrečilo, priti na sled brezsrčni materi.

— (Pristojbine za opoludansko hrano) začasno nastanovljenim vojakom so se ustanovile, razun že zadnjič omejenih, za Gradec na 27 novč., za ostale kraje na Štajerskem na 23½ novč.; za Celovec na 25½ novč., za ostale kraje na Koroškem na 23 novč., za Trst na 26½ novč. in za ostale kraje na Primorskem na 23½ novč.

— (Drobiž po dvajset in po štiri novčiče) je izgubil z današnjim dnevom svojo veljavo za promet in ga nikomur ni več treba vzprejemati. Vender se bode lahko oddajal še do konca l. 1895 pri vseh cesarskih uradih in blagajnah kot plačilo ali pa se bode zamenjaval. Tudi utegne jeden ali drugi veliki trgovec vzprejemati večje vsote tacega drobiža.

— (Panorama) g. Strekerja kaže od jutri naprej zadnjo serijo z raznimi podobami iz Španjske, Angleške, Holandske itd. Več v posebnih naznanilih.

— (Cvetoče trobentice) nam je poslala neka gospodična iz kamniške okolice. Naša jih je v soboto.

— (Národne čitalnice v Kamniku) odbor za prihodnje leto sestavlja se je tako-le: Predsednik g. Jožef Močnik, podpredsednik g. Ign. Tramte, blagajnik g. Janko Grašek, tajnik g. Al. Benkovič, kožičničar g. Jožef Steč, odborniki gg. Jožef Adamič, Ivan Fajdiga, Avgust Herman in Jožef N. Sadnikar.

— (Okrajna hranilnica in posojilnica v Idriji) registrovana zadruha z neomejeno zavezo, pričela je svoje poslovanje dné 4. novembra t. l., v teku tega časa s je 55 276 kron 36 via. vložilo in 46 825 kron do današnjega dne dalo kot posojilo.

— (Nov slovensk čvetorospev.) „Pomlad in jesen“ se zove nova skladba, katero je na besede Jos. Stritarja zložil znani prijatelj glasbe in večš glasbenik g. notar Stanko Pirnat v Zatičini ter jo posvetil sl. Ljubljanskemu čvetorospevu „Ilirija“ (gg. Pavšek, Branke, Lilek, Dečman.) Brez pretiranja smemo reči, da si bode ta skladba pridobila častno mesto mej najboljšimi slovenskimi čvetorospevi. Skladatelj se prav srečno drži skoz in skozi besed pesnikovih in izraža živo željo njegovo, „da še jedenkrat gleda majnik zlati“. Karakterističen je prehod iz F-dura v počasni B-dur „rad gledal čredo bi po griči“ izrazujoč mirno pastirsko življenje, potem pa zopetni živi prestop v prvotni tonovi način „ko vidim kliti vse in rasti“, ki izraža vedno pomlajevanje narave. Veličasten in za pevce izredno hvaležen je konec „na prsi čem ti zemlja pasti“, ko se ponavlja prvotna melodija in po ff. stavku „in zadnji dih“ konča z p. odstavkom „naj mi zbeži“. Treba je seveda za skladbo spretnih pevcev, posebno tenorja, ki vztraja v visočini, kjer mu je skladatelj na konci ad libitum celo zapisal visoki C. Preverjeni smo, da bode nova skladba postala kmalu stalna točka vseh kvartetov po Slovenskem in bi želeli, da skoro zagleda beli dan v tisku.

— (Za utrakvistično gimnazijo v Celju) sta odposlala peticiji okrajni zastop sevniki in občina Sevnica.

— (Slovenske posojilnice in „Narodni dom“.) Pod tem zaglavjem piše Celjska „Domovina“: Nemčurska glasila, katerim ni na gnotnem napredku ljudstva, pišejo v jezi po svojih glasilih „pereat“ posojilnice; kajti ti naši zavod utegnejo sčasoma biti smrtni udarec nemškutariji. V Ljubljani postavil bode „Narodni dom“ skupni slovenski narod; „Dom družbe sv. Mohorja“ v Celovci je tudi sad skupnega naroda slovenskega. „Narodni dom“ in narodne hiše v manjših krajih bodo pa dejanski vspehi naših posojilnic. Tako imajo svoje dome in hiše že sledeče slovenske posojilnice: v Ptui, v Ormoži, v Logatci, Šoštanj, Črnomlju.

„Narodni dom“ v veliki in lepi obliki bode začelo že na spomlad staviti Celjska posojilnica, v kratkem utegne to storiti tudi Mariborski slovenski zavod te vrste. Nekaj premoženja imajo v hišah že tudi druge posojilnice n. pr. Metliška posojilnica, „Ljubljansko obrtno pomožno društvo“. Kadar se bodo mlade posojilnice v Gorici, Trstu, Celovcu, Pulji in drugod okrepčale, lotile se bodo gotovo tudi jednakega podjetja. Zato ti zavodi pekó nemčurstvo.

— (Bolniško društvo za slovanske akademike v Gradci.) Slovanski vseučiliščniki v Gradci delajo pridno na to, da bi se ustanovilo podporno bolniško društvo za vse slovanske akademike. Komur so le količkaj znane razmere slovanskega visokošolca, bo pač z veseljem pozdravil to misel, saj ravno Slovani nimajo takega društva. Nemci imajo svoje podporne bolniško društvo, a Slovanom je vstop vsled statutov nemogoč, dasiravno je bilo to društvo iz početka popolnoma internacionalno, osnovano je bilo za slušatelje Graških visokih šol, ne oziraje se na njih narodnost. A kakor povsod, zgodilo se je tudi tukaj: Nemci jedini so gospodarili, dasiravno je v Gradci nad 350 slovanskih akademikov, in slednjič je prišlo tako daleč, da so Slovane izbacili in s tem so dosegli svoj namen, namreč nemško podporno bolniško društvo. Iz prva so bili Slovani dobri, da so pripomogli s svojimi prispevki k trdni podlagi tega društva, a sadu niso smeli uživati. Od tega je seveda več let; in koliko ima prestati slovanski dijak v slučaju bolezni, to si lahko vsak predstavlja. Pač veliko mladih močij je že umrlo, ker jim ravno slabe gnetoe razmere niso dovolile, da bi se bili mogli zdraviti, ali pa so prinesli smrti kal v sebi v javno življenje, kar bi se v mnogih slučajih ne zgodilo, ako bi imeli primerno bolniško postrežbo. Da bi se vendar enkrat ta ideja uresničila, da bi se ustanovilo podporno bolniško društvo za vse slovanske slušatelje, zbrali so se zastopniki vseh slovanskih narodnostij; in kakor se sliši, bo osnovni odbor takoj po novem letu predložil namestništvu statuta.

— (Goreč mrtlič.) V Gradcu je nastal v neki hiši v Warmbraudovi ulici ogenj v sobi, kjer je ležal mlad mož na mrtvaškem odru. Ko matere mrtvega ni bilo doma, padli sta dve sveči na oder, ki se je vnel. Mrtlič je bil že ves ožgan na glavi, ko so vsled dima prihiteli ljudje in gasilci, ki so ogenj hitro pogasili. Na ulici se je zbrala velika množica ljudi.

— (Občinske volitve na Koroškem.) Pri občinskih volitvah v Hodišah je zmagala slovenska stranka, nasprotniki se še na volišče niso upali priti. Na Rudi so zmagali nemškutarji, to pa vsled pritiska graščaka in fužinarja barona Helledorfa in njegovih uradnikov. Ljudstvo je tam zelo siromašno, kmetje nimajo ne drv ne stelje in morajo vse to od graščaka kupovati, kočarji pa imajo v fužini zaslužek. Tako je vse odvisno od nemškega barona in ta izkorišča svoj položaj kar najbolj mogoče.

— (Slovenska čitalnica v Gorici) je imenovala našega pesnika Simona Gregorčiča svojim častnim udom.

— (Samomor.) V Pulji se je ustrelil zdravnik dr. Karol Ness (a ne Melzer, kakor so poročali nekateri listi) v bližnjem gozdu s svojo lovsko puško. Našli so ga kmetje. Poleg mrtvega je sedel njegov pes, ki ni pustil nikogar blizu. Morali so zvesto žival ustreliti, da so mogli odnesti mrtveca.

— (Corrigendum.) Na gledališkem listu za jutrišnjo predstavo „Čevljar baron“ se je vrnila pomota, katero smo naprošeni popraviti, namreč da ni g. J. Anić režiser jutrišnje predstave.

Slovinci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila:

Kot odkupnino od novoletnih in godovnih voščil, oziroma kot novoletno darilo so poslali uredništvu našega lista:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. dr. Josip Vošnjak 5 kron, g. Ivan Bonač 2 kroni, oba Ljubljani; g. Janko Žirovnik, nadučitelj v Št. Vidu nad Ljubljano, 4 krone; g. F. Praprotnik, nadučitelj v Mozirji, 4 krone; g. Ig. Pehani v Topuskem na Hrvaškem 2 kroni;

g. Matija in g. Marija Kocovan v Rbnici 2 kroni; g. Josip Ažman, učitelj v Breznici na Gorenjskem, 1 krono. Rodbina Ivan Jamšekova v Ljubljani 2 kroni. — J. Valenčič v Trnovem 10 kron. — Skupaj 32 kron. (Izkaz popoldne došli darov (gg. Ljud. Stiasny 28 kron, A. Arko 10 kron in Vinko Prešera 10 kron) moramo odložiti za bodočo številko.) Živeli rodoljubni darovalci in darovalke! Naj bi našli prav obilo posnemovalcev po vseh krajih Slovenije!

Imenik onih društvenic ženske podružnice družbe „sv. Cirila in Metoda“ v Kranji, katere so se na korist družbe „sv. Cirila in Metoda“ odkupile novoletnih voščil: gospa Crobath Marija, gospa Drukar Marija, gospa Florijan Terezija, gospa Gabrič Ivana, gđc. Globočnik Amalija, gospa Globočnik Julijana, gospa Globočnik Marija, gospa Globočnik Marija, gospa Golob Marija, gospa Götzl Marija, gospa Hauška Mena, gospa Hlebs Franciška, gospa Hubad Ivana, gđc. Jagović Pani, gđc. Jagović Franciška, gospa Jäger Milka, gospa Keršič Marija, gospa Kreuzberger Elizabeta, gospa Krišper Josipina, gospa Korun Marija, gospa Lampé Ivana, gospa Majdič Ivana, gospa Majdič Matilda, gospa Matajc Eiza, gospa Mayer Ana, gospa Mayer Marija, gđc. Miklavčič Janja, gospa Novak Ana, gđc. Omersa Ana, gospa Omersa Josipina, gđc. Omersa Marija, gospa Pavlina Leopoldina, gđc. Praprotnik Dora, gospa Pavšler Helena, gospa Pavšlar Marija, gospa Pirce Katarina, gospa Pirce Marija, gđc. Pirce Oga, gospa Predič Amalija, gospa Polak Marija, gđc. Polak Minka, gospa Preširna Terezija, gospa Prevc Albina, gospa Pučnik Josipina, gospa Pupp Marija, gospa Rakove Marija, gospa Rakove Marija, gospa Rayer Marija, gospa Sajovic Ivana, gospa Sajovic Pavla, gđc. Scaria Gabrijela, gospa Stare Marija, gospa Steinbauer Marija, gospa Šavnik Leopoldina, gđc. Šavnik Marija, gospa Šavnik Oga, gospa Šfer Josipina, gospa Štempibar Ana, gospa Šumi Marija, gospa Killer Marija.

Izkaz onih čc. dam in gospodov iz Kranja, ki so se na poziv odborov moške podružnice Ciril-Metodove družbe in narodne čitalnice opustili dohodljajna novoletnih voščil s tem, da so poklonili kronske darove na korist Ciril-Metodovi družbi: J. Batagelj, Jos. Cimerman, Fr. Crobath, A. Denoli ml., Avg. Drukar, K. Florian, Iz. Gabrič, dr. E. Globočnik, V. Globočnik, J. Hubart, W. Hauška, Jos. Hubad, Gr. Keržič, Mar. Killer, V. Kokalj, Ad. Kreuzberger, R. Krišper, Avg. Lorenc, Fr. Luznar, Jan. Majdičeva rodbina, V. Majdič, P. Mayr ml., M. Matjašič, Fr. Omersova rodbina, T. Pavšlar ml., Jv. Pezdč, C. Pirčeva rodbina, Ferd. Pollak, Jos. Pollak, K. Pučnik, dr. Fr. Prevc, Val. Prevc, K. Pupp, J. Rakove, Ferd. Sajovičeva rodbina, Fr. Sajovic, dr. E. Šavnik, K. Šavnik, dr. V. Štempihar z gospo soprogo, Fr. Tomšič.

Razne vesti.

* (Učeni pivci.) Slaveni Cobanus Hessus je bil tako žejna duša, da se niti na katedri ni mogel lotiti od svojega vrča. Če je predaval o kakem grškem ali rimskem klasiku, je na veliki gaudium svojih poslušalcev pri kakem lepem verzu pil na zdravje vrliga pesnika. Vendar pa ni nikdar moral storiti kakor drugi slavni profesor Pontanus, ki ni prenesel toliko kakor njegov vrstnik. Mnogokrat Pontanus ni mogel predavati — ker ga je glava bolela. Napisal je ob taci prilikah na vrata učilne dvorane devet P. To je pomenilo po njegovem lastnem razjasnilu: Petrus Pontanus, poseos professor publicus, propter pocula prohibetur praelegere (Petrus Pontanus, poezije javni profesor je premnogo pil pa ne more poučevati.)

* (Pojasni tarif na ruskih železnicah) se je uvedel z dnem 13. t. m. (1. decembra s. št.) ter so se vožne cene prav izdatno znižale. Podlaga tarifu so daljavne cene za III. razred. V drugem razredu se plača 1½ toliko kot v III., v prvem pa 2½ toliko. Za IV. razred pa so ustanovljene posebne cene.

* (Rabijatna soproga.) V Moguncu na Nemškem je zagnala neka žena svojega moža, s katerim se je bila sprla, skozi okno iz prvega nadstropja na ulico. Mož se je težko poškodoval vsled padca.

* (Grozen čin očeta.) V Durlachu na Nemškem je na sveti dan izdelovatelj kočaric Peter Beck ustrelil z revolverjem svoje štiri otroke, stare od jednega do sedem let, potem pa še samega sebe. Boda je bila uzrok obupnemu činu.

* (Vztrajen gostač.) V Parizu je umrl te dni neki starček, ki je 82 let prebil v isti sobi, v kateri se je rodil. Njegovi roditelji pa so stanovali tudi že 20 let pred njegovim rojstvom v istem malem stanovanju. To je bil najvztrajnejši gostač v Parizu.

* (Odkritosrčna nastava.) V uradnem listu „Friedeberger Kreisblatt“ bil te dni nastopni inserat: „Jaz se hočem omožiti s gospodom Kühli-om v Wildencwu, a ne deliti svojega imenja z njim, ker je vse, celo poročna obleka moje in ne jamčim za nikakoršne stroške. Vzamem g. Kühla samo za to, da dobim moža. Alvina Preuss Hammelstall.“ — Mogoče, da je ta inserat poročno darilo kake dobre prijateljice neveste.

Književnost.

— „Popotnik“, glasilo „zaveze slovenskih učiteljskih društev“, ima v št. 24. to-le vsebino: Psihologični listi; — Slovniška teorija Kernova; — Slovestvo; (Ocena. — Novosti.) — Društveni vestnik; — Dopisi in druge vesti; — Natečaji in inserati — „Prosvjeta“. Ta znameniti hrvaški beletristični list je nastopil svoj tretji tečaj, čegar prva, bogato ilustrovaná številka preseneti vsakoga, kdor jo dobi v roke. Pri listu sodelujejo prvi hrvaški pesniki in pisatelji

— Russkaja Besěda, ežeměsjačni političeskij, literaturnij i istoričeskij žurnal. Izdatelji: A. V. Vasiljeva, E. A. Evdokimov i V. S. Dragomireckij. — Ta novi list, kateri začne izhajati v St. Peterburgu, je prav za prav naslednik dveh drugih listov, katara sta največ storila v to, da se je Rusija jela zanimati za druge slovanske rodove. Prvi list, ki se izda, se je zval tudi „Russkaja besěda“, izhajal je v Moskvi od l. 1859 — 1860, uredoval pa ga je A. J. Košelev, sodelovali so pa pri tem časopisu tedanji prvoboriteli slovanske ideje na Ruskem A. S. Homjakov, brata Aksakov, Kirijejevsky, J. F. Samaria in drugi. V letih 1871 — 1872 je izhajala v Moskvi „Besěda“ z istim programom. In tega istega programa se misli držati tudi obnovojena „Russkaja Besěda“. Prinašala bo politične članke oziraje se posebno na zunaj Rusije bivajoče Slovane, potem pa znanstvene, zlasti literarne, ekonomične in zgodovinske razprave, pesmi, povesti in romane, kritike, bibliografijo in pregled časopisov. Priloga „Blagovestnik“ se bo bavila z bogoslovskimi in cerkveno-zgodovinskimi stvarmi. Cena listu: 6 rubljev na leto. Naročnina naj se pošlje na „Kontor redakcii „Russkoj Besědy“ S.-Peterburg, Troickaja ul. d. 18. — Novega lista se smemo veseliti vsi Slovani, katerim je kaj za duševno slovansko vzajemnost, in zlasti bi želeli, da bi se kdo lotil dela in v tem listu ruskim bratom poročal o razmerah slovenskega naroda.

Brzobjavke.

Dunaj 31. decembra. Cesar se je danes ob 2. uri popoldne pripeljal sem. Dvor je ostal v Pešti. Doslej še ni določeno, kdaj se vrne cesar v Pešto, morda šele 3. januarja.

Praga 31. decembra. Policija je včeraj zaprla nekaj mladeničev, katere dolži veleizdajstva.

Budimpešta 31. decembra. Splošno se sodi, da sestavi hrvaški ban grof Khuen novo ministerstvo, v katerem bodo sami pristaši liberalne stranke. Novo ministerstvo bi baje nadaljevalo cerkveno politiko Wekerlovo. Khuen se je posvetoval z Wekerlom in Szilagyjem. Ta dva sta mu obljubila svojo podporo.

Sofija 31. decembra. Sobranje je vzprejelo drakoničen zakon glede žaljenja Koburžana. Zasedanje se zaključi jutri.

Pariz 31. decembra. Vlada je odstavila guvernerja Indokitajske Lanessana, ker je zapleten v razne škandalozne afere.

Narodno-gospodarske stvari.

— Sibirska železnica. Vrhovni vodja del za sibirsko železnico, Mihajlovič, je bil te dni vzprejet v avdijenci, da je poročal carju o sredstvih, kako bi se pospešila zgradba te železnice. Car je izrekel željo, da bi se železnica, ako je le količkaj mogoče, dogradila do leta 1898.

— Železnice v Japanu. Dandanes, ko Japonci obračajo nase pozornost sveta, utegne zanimati čitatelje, kako je z železnicami v tej državi. Začele so se graditi l. 1870 in jih je zdaj skupaj 3020 kilometrov, izmed katerih je 928 km. državna last, ostale pa so zasobna podjetja. Železnice so vse aktivne in nosijo državne po 6%, zasobne pa po 5% obresti. Najvažnejše proge so Tokio-Jokohama in Otsu-Nagahama.

Uredništvo

„Slovenskega Naroda“

p. f.

Zahvala.

Njega prevzvišenost milostivi gospod knez in biskup dr. Jakob Missia je blagoizvolil povodom novega leta mi poslati dvesto goldinarjev za uboge.

Uoim se objavljati ta blagotvorni čin in zajedno v ime ubozih, kateri bodo prejeli podpore iz darovanega zneska. plemenitemu dobrotniku izrekatim tem pōtem najtoplejšo zahvalo.

V Ljubljani, 29. dan decembra 1894.

(1473)

Župan: Grasselli.

Začetek ob 1/8. uri zvečer.

Štev. 40. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 626.

V torek, dne 1. januarja 1895.

Čevljar baron.

Burka v treh dejanjih s petjem. Spisal Rudolf Hahn, poslovenil J. Alešovec, Kapelnik g. prof. Fran Gerbič.

Začetek točno ob 1/8. uri, konec po 10. uri zvečer.

Pri predstavi svira orkester slav. c. in kr. pešpolka št. 27.

Prihodnja predstava bo v petek, dne 4. januarja 1895.

Blagajna se odpre ob 7. uri zvečer.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
29. dec.	7. zjutraj	737.5 mm.	- 8.0° C	brev.	obl.	1-10 mm.
	2. popol.	29.8 mm.	- 7.0° C	sl. jzh.	d. jas.	
	9. zvečer	25.3 mm.	- 1.4° C	sl. jzh.	obl.	snega.
30. dec.	7. zjutraj	720.4 mm.	- 2.0° C	sl. zah.	obl.	3-20 mm.
	2. popol.	716.5 mm.	- 1.6° C	sl. zah.	snež.	
	9. zvečer	715.9 mm.	- 2.6° C	sl. zah.	obl.	snega.

Srednja temperatura -5.5° in -2.1°, za 2.6° pod in 0.8° nad normalno.

Zahvala.

Štejemo si v sveto dolžnost, izreči tem potom najtoplejšo zahvalo za mnogobrojne izraze sočutja o priliki boleznin in smrti pokojnega našega ljubljene očeta, gospoda

Jakoba Inglič-a

c. kr. šolskega ravnatelja v Idriji

prečastiti duhovščini, gospodm c. kr. rudniškim, sodnijskim in gozdarskim uradnikom, slavnemu mestnemu zastopni, slav. kazinskemu društvu, slavnemu domačemu učiteljstvu, vsem drugim gospodom učiteljem in gospodičinam učiteljicam, ki so od blizu in daleč prihiteli rajnkemu izkazati zadnjo čast, gospodom čitalničnim pevcem za njih ganljivo petje na gomili in vsem darovateljem krasnih vencev, kakor tudi vsem Idrijskim prebivalcem, ki so pokojnika v tako mnogobrojnem številu spremili k večnemu počitku.

V Idriji, dne 29. decembra 1894.

(1464)

Žalujoči otroci.

Pisar

z lepo in hitro pisavo, ki se tudi v zemljiški knjigi spozna, se vzprejme v notarsko pisarno. — Kje? pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

(1467)

Lahke elegantne saní

prodajo se po nizki ceni

(1468)

na Dunajski cesti hiš. št. 25.

Drkalice

se od prevzete zaloge blaga Albina Siltsoher-ja, dokler jih bude v zalogi, prodajejo

par po 40 kr. do 1 gld. 80 kr.

Tudi se ostala

(1416-5)

železnina in kuhinjsko posodje

najceneje razprodaja.

Karol Kauschegg, Ljubljana.

Vsem znancem in prijateljem želi

(1474)

srečno

ново leto

rodbina dr. Ivan Tavčarjeva.

„Slovanski Svet“

dosedanji polumesečnik, izhaja v Trstu od novega leta 1895 redno ob sobotah kot tednik na 8 velikih straneh s služajimi prilogi po 4 strani. „Slov. Svet“ priobčuje politične članke o Slovanih v obče, o Slovencih pa posebe, leposlovne spise, kulturne in književne stvari, ki se dostajajo Slovanov. V svojem programu ima: nacionalno avtonomijo vseh narodov Avstro-Ogerske, posebe pa historična država prava avstro-ogerskih Slovanov, potem zgodovino in pomen cirilometodijske cerkve za iste Slované, obče slovanski literaturni jezik vseh Slovanov, slovansko kulturo in obče kulturne vezi Slovanstva. V vsaki številki prinaša po jedno pesem s slovenskim tekstom v latinici in cirilici poleg ruskega teksta v izvirniku ali prevodu, potem nekoliko ruskega teksta s tolmačenjem slovarja in slovnice, Hrvatske in srbske pesmi se tiskajo v izvirniku; v hrvatskem jeziku se tiskajo tudi članki, dopisi itd. Leta 1895 se bode razpravljala zlasti metrika jugoslovanske narodne poezije. „Ruske drobtinice“, dopisi, poročila in novice s primernim presojevanjem se vrste v vsaki številki; jednako se navajajo literarna dela in časopisi slovanskih narodov. Vazne slovanske knjige se obsežniše naznanjajo. V obče pa se združuje kritika s staljša slovenskega in slovanskega kulturnega programa. Leto imajo slovenski dijaki poseben prostor za svoje in slovanske dijaške interese. — Sprejemajo se tudi inserati. — „Slovanski Svet“ stoji za vse leto 5 gld., za pol leta 2 gld. 50 kr., za 1/4 leta 1 gld. 25 kr. Za učitelje, učiteljice in dijaške na leto 4 gld., na pol leta 2 gld. in na 1/4 leta 1 gld. Zunan Avstro-Ogerske na leto 6 gld. 50 kr.

Naročnina in inserati se pošiljajo upravništvu v Trst.

Uredništvo in upravništvo „Slov. Sveta“ v Trstu. (1461)

Veselo in srečno

ново leto

vošči vsem prijateljem

Rodbina Nollí.

Vsem p. n. spoštovanim in ljubim gostom, prijateljem in znancem želita podpisana

(1460)

srečno in veselo

ново leto

ter se priporočata za nadaljni obisk hotela „Lloyd“ ter naznanjata, da je danes restavracija celo noč odprta.

Josipina in Karol Pečivalnik.

Pred kratkim otvorjena

nova kovačija.

Fran Vrhovec

izprašani kovač

(1447-2)

pod Martinovo cesto (pri novi vojašnici št. 67)

bivši prvi pomagáč g. Tonha v Skaletovi hiši, priporočá se gospodom posestnikom konj za trajno kovanje konj, kakor tudi landaverjev, kočij in vsakovrstnih vozov.

Popravljanja izvršujem točno in po izredno nizkih cenah. — Za dobro delo se jamčím.

Vsem mojim prijateljem in znancem želim

srečno in veselo

ново leto!

Ant. Poljšak

urad. „Nar. Tiskarne“.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železníc

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1894.

Nastopno omenjeni prihajajo in odhajajo časi označeni so s srednjeevropskim časom. Srednjeevropski čas je krajnjemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Linz, Budejovice, Pilsen, Marijine vane, Eger, Karlove vane, Francove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.

Ob 12. uri 55 min. dopoldne osebni vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selthal, Dunaj.

Ob 4. uri 14 min. popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregunice, Curih, Genova, Paris, Steyr, Linz, Gmunden, Ischl, Budejovice, Pilsen, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 20 min. zvečer osebni vlak v Novo mesto, Kočevje.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 6. uri 55 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipske, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Pilsnja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste Trbiša.

Ob 8. uri 19 min. zjutraj osebni vlak s Kočevja, Novega mesta.

Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipske, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Pilsnja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Genova, Curih, Bregunice, Inomost, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Liena, Pontabla, Trbiša.

Ob 2. uri 39 min. popoldne osebni vlak s Kočevja, Novega mesta.

Ob 4. uri 48 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Selthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiša.

Ob 9. uri 25 min. zvečer osebni vlak s Kočevja, Novega Mesta.

Ob 9. uri 21 min. zvečer osebni vlak s Dunaja preko Amstetena in Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiša.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kamnik.

Ob 8. uri 55 min. popoldne v Kamnik.

Ob 6. uri 50 min. zvečer v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika.

Ob 11. uri 15 min. dopoldne v Kamnik.

Ob 6. uri 30 min. zvečer v Kamnik.

(4-295)

Išče se na deželo

hišni učitelj

za dōbo tekočega šolskega leta. — Nastopiti je vsaj do praznikov Sv. Treh Kraljev. — Kje? pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

(1445-2)

Vsem mojim velespoštovanim gostom, prijateljem in znancem

najsrčnejše čestitke

za novo leto

Franjica in Ivan Hafner

(1469)

lastnik pivarne.

Vsem mojim velecenjenim obiskovalcem in podpornikom

najprisrčnejše čestitke

za

(1471)

ново leto

z velespoštovanjem

Fran Jeločnik.

Veselo novo leto

vsem mojim spoštovanim gostom, kakor tudi mojim dragim prijateljem in kolegom.

Zahvaljujem se za meni dosedaj izkazano zaupanje ter prosim, da bi se mi isto naklonilo tudi v prihodnje z zagotovilom, da si bodem vedno prizadeval, pridobiti si zadovoljnost cenjenih p. n. gostov z dobro pijačo in točno postrežbo.

Z velespoštovanjem

(1472)

Ferdo Malloth

(kavarna Malloth).

V gostilni št. 1.

(Križevniški trg)

se dobivajo jako dobra stara in nova, bela in črna vina, zaradi konkurence in velike zaloge po znižani ceni. Cena litru preje 48 in 40 kr., zdaj 40 in 36 kr.

Na poskušajo teh vin vabi najuljudnejše z velespoštovanjem

(1458)

Peter Križ.